

# WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE

Persbericht 21 februari 2019

Klimaat tackelt mak mestbeleid, MAP6 gaat blind zelfde weg in

Tussentijdse meetgegevens van de Vlaamse Milieumaatschappij tonen een historisch slechte evolutie van de waterkwaliteit in landbouwgebied. Sinds de start van het lopende meetjaar (2018-2019) vertoonden 33% van de zogenaamde MAP-meetpunten een overschrijding van de Europese Nitraatnorm, terwijl we met inspanningen van MAP5 eind vorig jaar nochtans al op maximaal 5% hadden moeten zitten. Voor West-Vlaanderen tonen de cijfers een complete ramp: het IJzerbekken klokt af op 65% en voor de Leie is de 60% al bereikt. Het mestbeleid lijkt de verkeerde richting uit te gaan, een rondje excuses ligt voor de hand. De herwerking van het mestbeleid moet maar eens grondig gebeuren, vindt Bart Vanwildemeersch, woordvoerder van de West-Vlaamse Milieufederatie. “Deze Vlaamse Regering negeert zowel het veranderende klimaat, als de economische druk waaronder onze boeren moeten werken”.

	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
IJzer	68%	74%	68%	68%	45%	70%	50%	58%	50%	44%	37%	38%	50%	57%	65%
Note	13%	14%	13%	10%	8%	8%	10%	6%	5%	6%	5%	6%	4%	6%	9%
Maas	47%	45%	45%	41%	27%	45%	39%	36%	31%	34%	37%	35%	31%	42%	39%
Brugse Polders	40%	34%	35%	34%	22%	20%	13%	22%	13%	13%	9%	14%	8%	14%	30%
Gentse Kanalen	38%	40%	35%	23%	23%	21%	13%	6%	8%	8%	6%	6%	13%	19%	21%
Benedenscheide	29%	35%	34%	24%	21%	18%	17%	13%	15%	9%	13%	7%	10%	15%	21%
Leie	79%	79%	82%	66%	63%	66%	59%	48%	55%	33%	41%	45%	37%	47%	60%
Bovenscheide	57%	37%	43%	30%	47%	30%	30%	27%	20%	16%	17%	20%	23%	37%	53%
Dender	0%	4%	0%	0%	0%	0%	0%	11%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	15%
Dijle en Zenne	21%	17%	21%	22%	14%	13%	13%	8%	13%	13%	13%	13%	14%	13%	19%
Demer	30%	34%	37%	32%	17%	20%	18%	20%	29%	12%	18%	11%	12%	23%	19%

Tussentijdse resultaten voor MAP-meetnet duiden op historisch slechte resultaten ivm overschrijding norm Nitraatrichtlijn 50mg/l.

De tussentijdse meetresultaten van het MAP-meetnet, die ook de West-Vlaamse Milieufederatie als belanghebbende ontvangt, verrassen niet. “De klimaatverandering speelt hier een voorspelbare rol”, volgens Vanwildemeersch. Net als in 2017, was het in 2018 een droge zomer. Door het watertekort groeiden gewassen minder goed dan in een ‘normale zomer’. Ze hebben dan ook minder voeding nodig, dus minder mest. “Tot zover het logisch boerenverstand.”, vervolgt Vanwildemeersch. “Maar op hetzelfde moment zitten de Vlaamse stallen vol met varkens die mest blijven produceren. Die mest komt - in afwachting van het uitrijden- terecht in mestkelders en opslagplaatsen. En die geraken vol. De mest moet weg. “

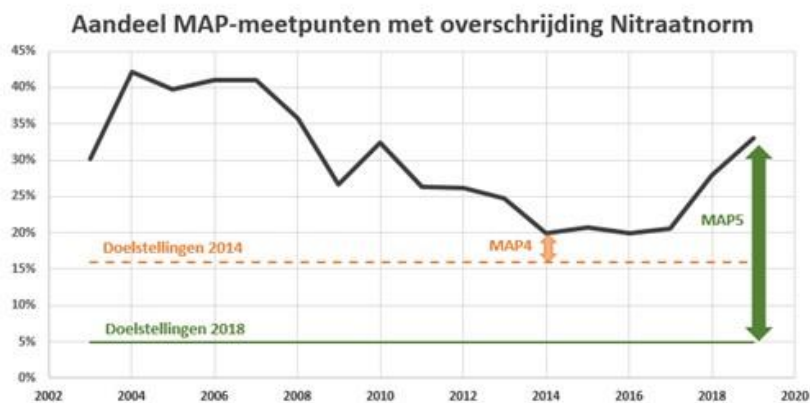
“En dan heeft de boer twee keuzes: of hij rijdt naar de mestverwerker, die de mest van de akkers houdt, of hij rijdt de mest toch uit.”, geeft Vanwildemeersch aan. “Bij de eerste keuze, de mestverwerking, moet de boer goed rekenen. De afzet van het varkensvlees gaat immers door zwaar weer door de Afrikaanse varkenspest en het overaanbod op de markten. Er valt dan ook weinig marge te rapen. De kost voor mestverwerking is aanzienlijk. Uitrijden op het land, als nabemesting, is dan ook de meest economische keuze.”, volgens Vanwildemeersch.

Maar die bemesting geraakt nooit meer tot bij de planten. Zo blijven de voedingsstoffen (nitraat en fosfaat) uit de mest in de bodem - het nitraatresidu genoemd. In de winter spoelt het overtollige

nitraat bij regenweer dan richting grondwater en waterloop. Daar zorgen ze voor een explosieve groei aan algen. En die nemen de zuurstof weg uit het water, en met de zuurstof ook het leven.

“Het is van 2010 geleden dat we zulke slechte cijfers hadden. Dat is de eindperiode van MAP3. En het seizoen is nog niet afgelopen.”, geeft Vanwildemeersch aan. De West-Vlaamse Milieufederatie wijst ook op het overdadig gebruik van kunstmest in de industriële groenteteelt. “Zo verwacht de verwerkende industrie een groenblauwe prei. En die wordt bekomen door bijmesting met kunstmest.”

Van een evenwicht tussen ecologie en economie kan je moeilijk nog spreken. Dat de groente- zowel als de veeteelt in West-Vlaanderen big business is, kan je volgens de West-Vlaamse Milieufederatie dan ook aflezen uit de milieucijfers. De federatie vraagt zich luidop af of het natuurlijk systeem nog wel genoeg buffering heeft om de druk uit die industrieën op te vangen. Ook sociaal-economisch kan trouwens die vraag gesteld worden, in beide sectoren werken boeren immers met enorm lage marges .



Voor MAP6 – waarvoor het openbaar onderzoek net afliep- ziet de West-Vlaamse Milieufederatie geen grote kentering. “In de ideale wereld wordt er net zoveel dierlijke mest geproduceerd als het akkerland nodig heeft om de gewassen te doen groeien”, vervolgt Vanwildemeersch. En die noden wisselen dus, naarmate het klimaat verandert, maar de mestproductie neemt met de grote veestapel in West-Vlaanderen, niet af.” Je zou verwachten dat MAP6 zich op

voortschrijdend inzicht baseert en naast maatregelen om op klimaatgrillen in te grijpen, ook op die economische drijvers probeert te wegen die doorslaggevend zijn op milieuresultaten. Daar zien we niets van terug, integendeel: we zien het beleidskader opnieuw blind vertrouwen leggen in symptoom-oplossingen als extra mestopslag en mestverwerking. Ook zwikt zij voor het vasthouden aan bemestingsnormen die meer rekening houden met het leegrijden van mestkelders, dan wat een verantwoorde bemesting van teelten zou zijn. En met een complex kluwen aan regels die nauwelijks te handhaven zijn, wordt het straks dweilen met de kraan open.”, volgens Vanwildemeersch.

De West-Vlaamse Milieufederatie vindt het daarenboven ook frappant dat dit ontwerp MAP6 van de klimaatbestendigheid van het mestbeleid geen speerpunt maakt, noch dat er de mogelijkheid gecreëerd wordt om gepaste noodmaatregelen te nemen om in te spelen op klimaatgrillen. “Er is vorig jaar na de droogte door de Mestbank heel vrijblijvend gevraagd aan landbouwers om voorzichtig om te gaan met nabemesting, dat moet voortaan dwingender. Het nieuwe MAP6 moet dan ook antwoord bieden op de werkelijke uitdagingen, en zich niet op maat van de industrie laten schrijven.”, eindigt Vanwildemeersch.